

NOVI TEKST 28. 9. 2015

10:46

PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 37. stavak 3. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14) i članka 31. stavak 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/11 i 119/14) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2015. godine donijela

ODLUKU

o donošenju Nacionalnog programa za olakšice

I.

Donosi se Nacionalni programa za olakšice, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Nacionalno povjerenstvo za olakšice aktom klase: 343-01/09-01/125, urbroja: 530-06-1-1-15-68, od 2. rujna 2015. godine, a koji je prilog ove Odluke i njen je sastavni dio.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____ 2015.

Predsjednik

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE NACIONALNOG PROGRAMA ZA OLAKŠICE

Donošenje Nacionalnog programa za olakšice propisano je odredbama Zakona o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14), a slijedom standarda 8.17 Priloga 9. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija). Nacionalni program za olakšice donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za olakšice.

Iako je s izradom Nacionalnoga programa za olakšice započeto prije više godina, čak i prije osnivanja Nacionalnoga povjerenstva za olakšice, međunarodni propisi na kojima se isti temelji su mijenjani, te je bilo nužno njegovo usklađivanje s novom regulativom.

Ovaj Nacionalni program za olakšice izrađen je po modelu ECAC (European Civil Aviation Conference) Nacionalnog programa za olakšice u civilnom zrakoplovstvu iz veljače 2013. godine, kao i temeljem ICAO (International Civil Aviation Organization) Izvješća panel radne grupe za olakšice o rukovodećim materijalima (Report of the Facilitation Panel Working Group on Guidance Materials) od 28. 11. 2014. godine.

Nacionalni program za olakšice sastoji se od 5 dijelova.

1. Uvod

Uvodnim dijelom definira se pojam olakšica u zračnom prometu, navodi pravni temelj i cilj prema međunarodnim propisima te svrha donošenja nacionalnih programa za olakšice. Uz to navodi se pravni temelj i cilj prema međunarodnim propisima te svrha osnivanja nacionalnih tijela za olakšice.

2. Nacionalni program za olakšice i Nacionalno povjerenstvo za olakšice u Republici Hrvatskoj

U ovom dijelu navodi se pravni temelj osnivanja Nacionalnog povjerenstva za olakšice te pravni temelj za donošenja, provedbu i nadzor Nacionalnog programa za olakšice u propisima Republike Hrvatske. Osim toga navode se ciljevi Nacionalnog programa za olakšice i Nacionalnog povjerenstva za olakšice.

3. Zakonodavstvo

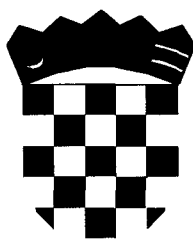
U ovom dijelu navode se relevantni međunarodni, europski i nacionalni propisi kao pravni temelj za olakšice općenito, za Nacionalni program za olakšice i za Nacionalno povjerenstvo za olakšice.

4. Nacionalno povjerenstvo za olakšice

U ovom dijelu detaljnije se navode razlozi i ciljevi osnivanja Nacionalnog povjerenstva za olakšice. Navode se i ministarstva i drugi subjekti bitni za olakšice u zračnom prometu, a čiji su predstavnici stalni članovi Nacionalnog povjerenstva za olakšice. Isto tako navode se i specifične zadaće Nacionalnog povjerenstva za olakšice te Poslovnik kojim Nacionalno povjerenstvo za olakšice utvrđuje organizaciju i način rada.

5. Raspodjela odgovornosti

Ovim dijelom navode se opće zadaće te zadaće povezane s olakšicama pojedinih ministarstava i drugih subjekata s područja zračnog prometa.

REPUBLIKA HRVATSKA

PRIJEDLOG

Nacionalni program za olakšice

rujan 2015.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
1.1	OLAKŠICE U ZRAČNOM PROMETU	1
1.2	NACIONALNI PROGRAMI ZA OLAKŠICE	1
1.2.1	Pravni temelj i cilj	1
1.2.2	Svrha	2
1.3	NACIONALNA TIJELA NADLEŽNA ZA OLAKŠICE	2
1.3.1	Pravni temelj i cilj	2
1.3.2	Svrha	2
2.	NACIONALNI PROGRAM ZA OLAKŠICE I NACIONALNO POVJERENSTVO ZA OLAKŠICE U REPUBLICI HRVATSKOJ	3
2.1	OPĆENITO	3
2.2	CILJEVI	3
3.	ZAKONODAVSTVO	4
3.1	MEĐUNARODNI PROPISI	4
3.2	EUROPSKI PROPISI I PREPORUKE	5
3.3	NACIONALNO ZAKONODAVSTVO	6
4.	NACIONALNO POVJERENSTVO ZA OLAKŠICE	8
4.1	OPĆENITO	8
4.2	RAZLOZI OSNIVANJA	8
4.2.1	Općenito	8
4.2.2	Ciljevi	8
4.2.3	Članstvo	9
4.2.4	Zadaće	9
4.2.5	Poslovník	9
5.	RASPODJELA ODGOVORNOSTI	10
5.1	OPĆENITO	10
5.2	MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE	10
5.2.1	Opće zadaće	10
5.2.2	Zadaće povezane s olakšicama	10
5.3	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	11
5.3.1	Opće zadaće	11
5.3.2	Zadaće povezane s olakšicama	11
5.4	MINISTARSTVO FINANCIJA – CARINSKA UPRAVA,	12
5.4.1	Opće zadaće	12
5.4.2	Zadaće povezane s olakšicama	13
5.5	MINISTARSTVO TURIZMA,	13
5.5.1	Opće zadaće	13
5.5.2	Zadaće povezane s olakšicama	14
5.6	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	14
5.6.1	Opće zadaće	14
5.6.2	Zadaće povezane s olakšicama	14
5.7	MINISTARSTVO ZDRAVLJA,	15
5.7.1	Opće zadaće	15
5.7.2	Zadaće povezane s olakšicama	15
5.8	HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO,	16
5.8.1	Opće zadaće	16
5.8.2	Zadaće povezane s olakšicama	17
5.9	OPERATORI ZRAČNIH LUKA	17
5.10	OPERATORI ZRAKOPLOVA	17

1. UVOD

1.1 OLAKŠICE U ZRAČNOM PROMETU

Olakšice u zračnom prometu mogu se definirati kao kombinacija mjera utemeljenih na ljudskim i materijalnim potencijalima, namijenjenih za poboljšanje protoka zrakoplova, posade, putnika i tereta u zračnim lukama, osiguravajući pri tom usklađenost s relevantnim međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom.

Kontinuirano poboljšanje procesa i postupaka zahtijeva visoki stupanj suradnje između svih subjekata uključenih u civilni zračni promet uključujući države ugovarateljice, operatore zrakoplova, otpremnike i operatore zračnih luka, kao i korisnike. Svaki od njih ima različite, iako preklapajuće prioritete: poboljšanje produktivnosti smanjivanjem troškova operativnih kašnjenja, smanjivanje gužvi putnika u zračnim lukama te postupci u zračnim lukama povezani s minimalnim kašnjenjima i poteškoćama. Istovremeno, svaka od navedenih skupina ima odgovornost za doprinos poboljšanju postupaka i procesa.

1.2 NACIONALNI PROGRAMI ZA OLAKŠICE

1.2.1 Pravni temelj i cilj

Donošenje nacionalnih programa za olakšice propisano je standardom 8.17 Priloga 9. Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (u daljnjem tekstu: Čikaška konvencija), koji se u Republici Hrvatskoj primjenjuje izravno.

Cilj nacionalnih programa za olakšice je pojednostaviti procedure i dokumentaciju koji se odnose na kretanje zrakoplova i članova posade, putnike i njihovu prtljagu, teret i poštu te učiniti sve kako bi se ubrzale aerodromske procedure i u najvećoj mogućoj mjeri smanjio broj dokumenata koristeći informatičku tehnologiju, a istovremeno osigurati usklađenost s međunarodnim i nacionalnim propisima.

Nadalje njihov je cilj stvaranje okvira koji vodi poboljšanju i optimizaciji operacija zrakoplova, kretanja posade, putnika i tereta na aerodromima te poboljšanje korisničkih usluga, a istovremeno održavanje odgovarajućih sigurnosnih zahtjeva.

Nacionalni programi za olakšice imaju za cilj usmjeriti i uskladiti interese svih subjekata uključenih u olakšice u zračnom prometu npr. nadležnih tijela javne vlasti, operatora aerodroma, operatora zrakoplova, korisnika civilnog zračnog prijevoza, pravnih osoba registriranih za obavljanje zaštitarskih djelatnosti na aerodromu, drugih korisnika aerodroma i pružatelja drugih usluga za unaprjeđivanje porasta sigurne, pouzdane i održive industrije zračnog prijevoza.

Glavni cilj nacionalnih programa za olakšice je olakšavanje suradnje između ministarstava, agencija i zrakoplovne industrije kako bi se:

- a) osigurala provedba svih važećih propisa koji se odnose na olakšice u zračnom prometu,
- b) poboljšali procesi i postupci te

- c) proaktivno podržao razvoj novih strategija koje se odnose na pitanja olakšica u okruženju civilnog zračnog prometa.

1.2.2 Svrha

Slijedom navedenih ciljeva, svrha nacionalnih programa za olakšice su, između ostalog:

- održavanje ili povećavanje kvalitete te optimizacija operacija zrakoplova, kretanja posade, putnika i tereta;
- održavanje ili povećavanje razine usluga putnicima te troškovne učinkovitosti i djelotvornosti procesa i postupaka;
- pojednostavljenje, usvajanje i poticanje rasta zračnog prometa; i
- doprinos pozitivnom iskustvu ispunjavanjem potreba putnika.

1.3 NACIONALNA TIJELA NADLEŽNA ZA OLAKŠICE

1.3.1 Pravni temelj i cilj

Osnivanje nacionalnih tijela nadležnih za olakšice propisano je standardom 8.19 Priloga 9. Čikaške konvencije. Njihova je svrha usklađivanje pitanja i aktivnosti vezanih uz politike pojednostavljenja „između ministarstava, agencija i drugih organizacija države na koje se odnose različiti aspekti, ili koji su odgovorni za različite aspekte međunarodnog civilnog zračnog prometa, kao i s operatorima zrakoplova i zračnih luka“. Skupština Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) je u više navrata naglasila važnost osnivanja i aktivnog djelovanja nacionalnih tijela nadležnih za olakšice. Ona također od država ugovarateljica zahtijeva poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi se svratila pozornost svih zainteresiranih strana na provedbu odredaba Priloga 9. Čikaške konvencije te kako bi se iznašla rješenja za svakodnevna pitanja u području olakšica, koristeći mogućnosti koje nude nacionalna tijela nadležna za olakšice.

1.3.2 Svrha

Nacionalna tijela nadležna za olakšice osiguravaju forum za raspravu i savjetovanja o pitanjima olakšica između vladinih tijela i zainteresiranih dionika iz privatnog sektora. Nacionalna tijela nadležna za olakšice poboljšavaju procese i proaktivno podupiru razvoj inovativnih strategija i rješenja. Istovremeno, osiguravanjem učinkovite koordinacije između uključenih strana, olakšava se provedba novih globalnih odredaba povezanih s olakšicama.

Prema Prilogu 9. Čikaške konvencije, preporučenoj praksi 8.20, države ugovarateljice trebale bi težiti „bliskoj usklađenosti, prilagođenoj okolnostima, između sigurnosti civilnog zračnog prometa i programa olakšica“. Štoviše, pojedini članovi nacionalnog tijela za olakšice trebali bi također biti i članovi nacionalnog tijela za zaštitu civilnog zračnog prometa.

2. NACIONALNI PROGRAM ZA OLAKŠICE I NACIONALNO POVJERENSTVO ZA OLAKŠICE U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1 OPĆENITO

Osnivanje Nacionalnog povjerenstva za olakšice i donošenje Nacionalnog programa za olakšice propisano je odredbama Zakona o zračnom prometu. Tako Vlada Republike Hrvatske osniva Nacionalno povjerenstvo za olakšice te na prijedlog Nacionalnog povjerenstva za olakšice donosi Nacionalni program za olakšice.

Nacionalni program za olakšice provodi se kroz aktivnosti nadležnih javnopravnih tijela.

Provedbu Nacionalnog programa prati Nacionalno povjerenstvo za olakšice.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo nadzire razvoj Nacionalnog programa za olakšice i prema potrebi predlaže Nacionalnom povjerenstvu za olakšice njegove izmjene i dopune.

2.2 CILJEVI

Opći cilj Nacionalnog programa za olakšice je provedba načela utvrđenih u Prilogu 9. Čikaške konvencije. To se postiže definiranjem odgovornosti uključenih strana, omogućavajući djelotvorno i usklađeno rješavanje pitanja povezanih s olakšicama te brzo pružanje informacija. Stoga su opis zadaća i odgovornosti uključenih nadležnih tijela, operatora zrakoplova i operatora zračnih luka, sastavni dio Nacionalnog programa za olakšice. Ovi subjekti osiguravaju provedbu relevantnog međunarodnog i europskog zakonodavstva te poboljšavaju odgovarajuće procese i postupke te proaktivno podupiru razvoj inovativnih strategija za rješavanje pitanja olakšica u okružju industrije zračnog prometa i civilnog zrakoplovstva. Nacionalni program za olakšice i Nacionalno povjerenstvo za olakšice su instrumenti koji podupiru provedbu ovog cilja ali nisu odgovarajući alati za stvarnu provedbu propisa u vezi s olakšicama. Primarna odgovornost je na stručnom znanju nadležnih tijela.

Nacionalni program za olakšice odnosi se na sve operatore aerodroma, nadležna tijela javne vlasti, operatore zrakoplova i sve ostale subjekte u civilnom zračnom prometu te se primjenjuje na sve kategorije letova u civilnom zračnom prometu.

3. ZAKONODAVSTVO

Pravni temelj za olakšice općenito, za Nacionalni program za olakšice i za Nacionalno povjerenstvo za olakšice, utvrđen je sljedećim međunarodnim, europskim i nacionalnim propisima:

3.1 MEĐUNARODNI PROPISI

- Čikaška konvencija: Republika Hrvatska je od 9. svibnja 1992., na temelju pristupa (akcesije), stranka Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, odnosno članica Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) koja je osnovana istom Konvencijom u svrhu razvijanja načela, tehnologije te poticanja i razvoja međunarodnoga zračnog prometa. Članci koji se specifično odnose na olakšice su, između ostalog, članci 10. (Slijetanje u zračnu luku s carinskom službom), 13. (Propisi o ulasku i prihvatu i otpremi), 14. (Sprečavanje širenja bolesti), 22. (Pojednostavljenje formalnosti), 23. (Carinski postupci i prelazak granice), 37. (Prihvaćanje međunarodnih standarda i postupaka) i 38. (Odstupanja od međunarodnih standarda i postupaka).
- Prilog 9. Čikaškoj konvenciji¹: prvi put ga je donijelo Vijeće Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) 25. ožujka 1949. uključujući Standarde i preporučene prakse u vezi s olakšicama.
- Konvencija o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom zračnom prijevozu (Montrealska konvencija): stupila je na snagu 4. studenoga 2003., a proizašla je iz Varšavske konvencije iz 1929. i niza dopunskih ugovora. Obje su konvencije ostale na snazi i odnose se na posebne aspekte privatnog zrakoplovnog prava. Konvencija o ujednačavanju određenih pravila za međunarodni zračni prijevoz (Montrealska konvencija) za Republiku Hrvatsku stupila na snagu dana 23. ožujka 2008.
- ICAO dokument 9944, Smjernice za podatke iz popisa imena putnika (PIP): Ove smjernice je donijelo radno tijelo Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) nadležno za olakšice na svom 6. sastanku 2010. godine. Svrha ovog dokumenta je uspostavljanje ujednačenih mjera za prijenos podataka iz PIP-a i za daljnje rukovanje podacima iz PIP-a od strane država koje uvode sustave za prikupljanje podataka.
- ICAO dokument 9984, Priručnik o pristupu osoba s invaliditetom zračnom prijevozu: ovaj priručnik je donijelo radno tijelo Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) za olakšice na svom 7. sastanku 2012., a 2013. je objavljen u svom prvom izdanju. Ove su smjernice stvorene radi razrade relevantnih Standarda i preporučenih praksa iz Priloga 9. Čikaške konvencije i za pomoć zajednici civilnog zrakoplovstva pri njihovoj provedbi.
- ICAO dokument 9303 o strojno čitljivim putnim ispravama: ovaj se dokument sastoji od tri dijela sa specifikacijama koje se moraju poštovati pri izdavanju globalno interoperabilnih putnih isprava (s elektronički pohranjenim biometrijskim podacima ili bez njih), viza i službenih strojno čitljivih putnih isprava (identifikacijske iskaznice).
- Međunarodna konvencija o pojednostavljenju i usklađivanju carinskih postupaka (Konvencija iz Kyota): Svjetska carinska organizacija (dalje u tekstu WCO) izradila je revidiranu verziju koja je stupila na snagu 3. veljače 2006. Ova konvencija je glavna carinska konvencija za pojednostavljenje trgovine. Njezin je cilj „pojednostavljivanje trgovine usklađivanjem i pojednostavljivanjem carinskih postupaka i praksa.

- WCO-ov Okvir normi za osiguravanje i pojednostavljenje trgovine (SAFE): donio ga je WCO u lipnju 2005., a on poboljšava sigurnost i pojednostavljuje globalnu trgovinu. Uključuje dva aspekta: mrežu carina - carina te partnerstvo carine s gospodarskim sektorom. Ključni elementi SAFE-a su, na primjer, usklađivanje unaprijed poslanih podataka o teretu ili uvođenje pristupa upravljanja rizikom.
- Međunarodni zdravstveni propisi (IHR): Međunarodne zdravstvene propise izradila je Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), a stupili su na snagu 15. lipnja 2007. Ovaj međunarodni pravni instrument pomaže „da se spriječe akutni javnozdravstveni rizici i da se odgovori na akutne javnozdravstvene rizike koji mogu prijeći granice i ugroziti ljude u cijelom svijetu“.

3.2 EUROPSKI PROPISI I PREPORUKE

Ulaskom Republike Hrvatske u članstvo Europske unije 1. srpnja 2013. godine ostvaren je jedan od najvažnijih vanjskopolitičkih ciljeva. Vizija uspješnog djelovanja Republike Hrvatske kao članice Europske unije promocija je i zaštita nacionalnih interesa na razini Europske unije i u okviru njezinih institucija kao i međunarodnih odnosa.

Odnos Europske unije i država članica je interaktivan, reguliran je ugovorima koji utvrđuju ovlasti zajedničkih institucija Unije odnosno nacionalnih tijela država članica.

Kao punopravna članica Europske unije Republika Hrvatska je pojedine svoje ovlasti prenijela institucijama Europske unije slijedom odredbi Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju EU te odredbi Ustava Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska je kao članica Europske unije akter u kreiranju, usvajanju i provedbi zajedničkih europskih politika i propisa.

Sudjelujući u radu institucija Europske unije Republika Hrvatska sudjeluje u izradi prijedloga pravnih instrumenata Unije – uredaba, direktiva, odluka, preporuka te općih političkih smjernica, a koje donose Vijeće Europske unije odnosno Europsko vijeće.

U sljedećem pregledu navode se najvažniji europski propisi i preporuke koji se primjenjuju i koji su relevantni u pogledu aspekata olakšica:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 2027/97 od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u slučaju nesreća sa svim kasnijim izmjenama i dopunama;
- Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja letova;
- Uredba (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu;
- Uredba (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa sa svim kasnijim izmjenama i dopunama;
- Uredba Komisije (EU) br. 185/2010 od 4. ožujka 2010. o utvrđivanju detaljnih mjera za provedbu zajedničkih osnovnih standarda o zaštiti zračnog prometa sa svim kasnijim izmjenama i dopunama;

- Europska konferencija civilnog zrakoplovstva (ECAC) – Izjava o politici u području pojednostavljenja civilnog zračnog prometa: ECAC dokument 30, dio I. (11. izdanje, prosinac 2009. – lipanj 2012. ažuriranje);
- Direktiva Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice;
- Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89;
- Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama);
- Uredba (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila o pograničnom prometu na vanjskim kopnenim granicama država članica te o izmjeni odredaba Schengenske konvencije;
- Uredba Vijeća (EZ) br. 2252/2004 od 13. prosinca 2004. o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice;
- Uredba (EZ) 2111/2005 o Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2005. o uspostavi popisa zračnih prijevoznika Zajednice na koje se primjenjuje zabrana operiranja unutar Zajednice i o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi let, sa svim kasnijim izmjenama i dopunama;
- Uredba Vijeća (EC) 539/2001 od 15. ožujka 2001. u kojoj se nabrajaju treće zemlje čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva;
- Uredba (EZ) 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o Zakoniku Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) – Hrvatska izravno primjenjuje članak 3. I Dodatak IV.;
- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o donošenju Carinskog zakonika Unije;
- Uredba (EEZ) br. 2913/92 o donošenju Carinskog zakonika Zajednice;
- Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice;
- Uredba vijeća (EEZ) br. 3925/91 od 19. prosinca 1991. o ukidanju kontrola i formalnosti koja se primjenjuju na ručnu i predanu prtljagu osoba na letovima unutar Zajednice;
- Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.

3.3 NACIONALNO ZAKONODAVSTVO

- Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“, broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14);
- Zakon o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu („Narodne novine“, broj 132/98, 63/08, 134/09 i 94/13);
- Zakon o zračnim lukama („Narodne novine“ broj 19/98 i 14/11);
- Nacionalni program zaštite civilnog zračnog prometa Republike Hrvatske (ožujak 2013.);

- Pravilnik o pružanju zemaljskih usluga („Narodne novine“, broj 38/13);
- Pravilnik o uvjetima i načinu prijevoza opasnih roba zrakom („Narodne novine“, broj 30/13);
- Zakon o strancima („Narodne novine“, broj 130/11 i 74/13);
- Uredba o viznom sustavu („Narodne novine“, broj 55/2015);
- Odluka o jednostranom priznavanju određenih isprava kao jednakovrijednih hrvatskoj vizi, za tranzit ili namjeravani boravak na području Republike Hrvatske koji ne prelazi 90 dana u svakom razdoblju od 180 dana („Narodne novine“, broj 84/2014);
- Pravilnik o vizama („Narodne novine“, broj 7/13);
- Pravilnik o viznim obrascima („Narodne novine“, broj 111/12);
- Zakon o provedbi carinskih propisa EU („Narodne novine“ broj 54/13);
- Zakon o carinskoj službi („Narodne novine“, broj 68/13 i 30/14);
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, broj 79/07, 113/08 i 43/09);
- Zakon o sanitarnoj inspekciji („Narodne novine“, broj 113/08 i 88/10);
- Zakon o nadzoru državne granice („Narodne novine“ broj 83/13);
- Pravilnik o obavljanju poslova nadzora državne granice („Narodne novine“ broj 30/14 i 43/14);
- Zakon o policijskim poslovima i ovlastima („Narodne novine broj 76/09 i 92/14);
- Strategija integriranog upravljanja granicom IBM („Narodne novine“ broj 92/14)
-

4. NACIONALNO POVJERENSTVO ZA OLAKŠICE

4.1 OPĆENITO

Nacionalno povjerenstvo za olakšice osnovano je radi pojednostavnjivanja postupaka i dokumentacije vezano za kretanje zrakoplova, posade, putnika i njihove prtljage, tereta, pošte i zrakoplovnih zaliha. Što se tiče drugih povjerenstava, kao što je npr. Nacionalno povjerenstvo za zaštitu civilnog zračnog prometa, potrebna je redovita koordinacija između predsjednika/tajnika/članova Nacionalnog povjerenstva za olakšice i odgovarajućih osoba u drugim povjerenstvima povezanim s olakšicama. Koordinacija, između ostalog, uključuje redovito i uzajamno izvješćivanje o novostima u radu, definiranje elemenata koji su od zajedničkog interesa te daljnje korake.

4.2 RAZLOZI OSNIVANJA

U svrhu definiranja razloga za osnivanje Nacionalnog povjerenstva za olakšice, primjenjuje se sljedeće:

4.2.1 Općenito

Nacionalno povjerenstvo za olakšice poboljšava procese i postupke te proaktivno podupire razvoj inovativnih strategija za rješavanje pitanja olakšica u okružju institucionalnog civilnog zrakoplovstva kao i u industriji zračnog prometa.

Nacionalno povjerenstvo za olakšice sastaje se na godišnjoj razini najmanje četiri puta. Ukoliko okolnosti to zahtijevaju, predsjednik Nacionalnog povjerenstva za olakšice može sazvati dodatne sastanke.

4.2.2 Ciljevi

Ciljevi Nacionalnog povjerenstva za olakšice su da:

- raspravlja o predloženim izmjenama međunarodnih ili nacionalnih propisa o olakšicama (npr. izmjene Priloga 9. Čikaške konvencije, dokumenta ECAC 30. dijela I. ili europskog zakonodavstva);
- potiče razvoj najbolje prakse u svim područjima olakšica (npr. imigracija, problemi zdravlja, carina, postupanje s osobama sa smanjenom pokretljivošću);
- osigura učinkovitu koordinaciju između uključenih ministarstava, agencija i zrakoplovne industrije;
- obavještava ministarstva, nadležne agencije i druge organizacije kojih se to tiče, o značajnim razvojem u području civilnog zrakoplovstva povezanim s olakšicama (npr. rezultati radnog tijela Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) nadležnog za olakšice) te da im daje preporuke u vezi s pitanjima povezanim s Nacionalnim programom za olakšice;
- poboljšava i provodi odredbe Nacionalnog programa za olakšice; i
- koordinira s Nacionalnim povjerenstvom za zaštitu civilnog zračnog prometa.

4.2.3 Članstvo

Za članove Nacionalnog povjerenstva za olakšice imenuju se predstavnici ministarstava nadležnih za poslove civilnog zračnog prometa, unutarnjih poslova, financija (carine), turizma, vanjskih poslova, zdravstva, Agencije, operatora aerodroma i zračnih prijevoznika. Nacionalno povjerenstvo za olakšice sastoji se od stručnjaka iz pojedinih ministarstava koji raspolažu specifičnim znanjima u područjima povezanim s olakšicama u zračnom prometu te stoga mogu pomoći u ostvarenju ciljeva odnosno svrhe propisane Nacionalnim programom za olakšice. Dodatno, predsjednik Nacionalnog povjerenstva za olakšice na sastanke može pozivati stručnjake radi savjetovanja u vezi s određenim temama.

Predstavnici sljedećih ministarstava i subjekata s područja zračnog prometa su stalni članovi Nacionalnog povjerenstva za olakšice:

- Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, (predsjedavatelj),
- Ministarstvo unutarnjih poslova,
- Ministarstvo financija – Carinska uprava,
- Ministarstvo turizma,
- Ministarstvo vanjskih i europskih poslova,
- Ministarstvo zdravlja,
- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo,
- Zračna luka Split d.o.o.,
- Croatia Airlines d.d.

4.2.4 Zadaće

Nacionalno povjerenstvo za olakšice:

- redovito nadzire razinu olakšica u međunarodnim zračnim lukama u Republici Hrvatskoj;
- razmatra i preporučuje rješenja u vezi s olakšicama;
- razmjenjuje informacije o performansima, iskustvima i strateškim razvojima povezanim s Strategijom integriranog upravljanja granicom (IBM) („Narodne novine“, broj 92/14)
- razmatra predložene izmjene u međunarodnom i europskom zakonodavstvu koje predlažu međunarodni forumi i, prema potrebi, izrađuje prijedloge rješenja za izmjene nacionalne politike i zakonodavstva;
- preispituje odredbe Priloga 9. Čikaške konvencije i njihovu provedbu u praksi i postupanje na nacionalnoj razini, kako bi se utvrdila sukladnost i/ili imenovanom tijelu prijavilo odstupanje od standarda iz Priloga 9. Čikaške konvencije;
- utvrđuje i prosljeđuje informacije svih dionika o razvojima u njihovim područjima rada koji mogu utjecati na olakšice;

Nacionalno povjerenstvo za olakšice utvrđuje svoje prioritete i plan rada u redovito ažuriranom programu rada. Nacionalno povjerenstvo za olakšice redovito definira i provodi svoj program rada.

Radi učinkovitosti i djelotvornosti, Nacionalno povjerenstvo za olakšice može organizirati svoj rad u obliku sastanaka namjenskih podskupina. Rezultati rada podskupina izvješćuju se Nacionalnom povjerenstvu za olakšice.

4.2.5 Poslovnik

Nacionalno povjerenstvo za olakšice donosi Poslovnik kojim se utvrđuje organizacija i način rada.

5. RASPODJELA ODGOVORNOSTI

5.1 OPĆENITO

U ovom se poglavlju opisuje raspodjela odgovornosti za provedbu olakšica u Republici Hrvatskoj. Navode se primjeri zadaća u vezi s olakšicama koji su dodijeljeni ministarstvima i drugim subjektima s područja zračnog prometa u okviru njihovih nadležnosti. Iako ovaj popis ne odražava cjelokupan raspon zadaća povezanih s olakšicama, on omogućuje njihovo dodjeljivanje odgovarajućem entitetu.

5.2 MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

5.2.1 Opće zadaće

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je nadležno za sljedeće aktivnosti u području civilnog zrakoplovstva:

1. cjelokupnu politiku civilnog zrakoplovstva Republike Hrvatske,
2. utvrđivanje nacionalne strategije razvoja civilnog zrakoplovstva,
3. predstavljanje Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama s područja civilnog zrakoplovstva,
4. pripremanje i provedbu pregovora i potpisivanje dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
5. osiguravanje pravilne primjene međunarodnih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva koje je sklopila Republika Hrvatska,
6. pitanja vezana za uspostavljanje i pružanje usluga linijskog zračnog prijevoza koja proizlaze iz dvostranih i mnogostranih ugovora s područja civilnog zrakoplovstva,
7. donošenje podzakonskih propisa koji proizlaze iz Zakona o zračnom prometu i međunarodnih ugovora koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
8. predlaganje nacrtu zakona s područja civilnog zrakoplovstva,
9. provođenje upravnog nadzora nad Hrvatskom agencijom za civilno zrakoplovstvo i Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu,
10. donošenje strateških odluka s područja zračne plovidbe, osim pitanja sigurnosti,
11. vođenje postupaka o koncesijskim ugovorima za aerodrome u skladu s propisima kojima se uređuje pitanje koncesija i s međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,
12. odlučivanje o statusu zračnih luka i prema potrebi određivanje neovisnog koordinatora slotova,
14. vođenje prekršajnih postupaka,
15. obavješćavanje Europske komisije o odgodi početka primjene EU propisa kada je ta mogućnost predviđena EU propisom,
16. druge aktivnosti propisane Zakonom o zračnom prometu.

5.2.2 Zadaće povezane s olakšicama

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je, kao tijelo nadležno za cjelokupnu politiku civilnog zrakoplovstva Republike Hrvatske, dužno razmotriti prijedloge Nacionalnog povjerenstva za olakšice te ih pripremi za implementiranje u nacionalno zakonodavstvo. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture surađuje s nadležnim ministarstvima, koja imaju punu odgovornost za svoja posebna područja nadležnosti.

Stoga su odgovornosti Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture u vezi s olakšicama, između ostalog, sljedeće:

- osigurati usklađenost između Nacionalnog programa za olakšice i Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa;
- organizirati i predsjedati redovitim i ad hoc sastancima Nacionalnog povjerenstva za olakšice;
- osigurati potpunu sukladnost s europskim zahtjevima povezanim s olakšicama kao i sa standardima i preporučenim praksama Priloga 9. Čikaškoj konvenciji ili, prema potrebi, prijaviti odstupanja Organizaciji međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO);
- osigurati da se operacije izvode na takav način da se postigne učinkovito poštovanje zakona država te produktivnost za uključene operatore, zračne luke i vladine (inspekcijske) agencije;
- definirati i raspodijeliti zadaće te koordinirati aktivnosti između ministarstava, agencija i drugih organizacija države, operatora zračnih luka i zrakoplova, pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i drugih entiteta koji su uključeni u provedbu ili su odgovorni za provedbu različitih aspekata Nacionalnog programa zaštite civilnog zračnog prometa;
- sudjelovati u Nacionalnom povjerenstvu za olakšice.

5.3 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

5.3.1 Opće zadaće

Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: poslove policije i kriminalističke policije i to zaštitu života i osobnu sigurnost ljudi i imovine, sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela; pronalaženje i hvatanje počinitelja kaznenih djela i njihovo privođenje nadležnim tijelima; održavanje javnog reda i mira te zaštitu određenih osoba, građevina i prostora; obavljanje kriminalističko-tehničkih poslova i vještačenja; poslove sigurnosti prometa na cestama; nadzor državne granice; kretanje i boravak stranaca te njihova prihvata; putne isprave za prelazak preko državne granice; održavanje javnih okupljanja; državljanstvo; izdavanje osobnih iskaznica, prijavljivanja prebivališta i boravišta građana; izdavanje vozačkih dozvola i registracije motornih vozila; nabavu, držanje i nošenje oružja i streljiva; eksplozivne tvari; poslove specijalne policije te nadzora nad radom zaštitarskih tvrtki.

Ministarstvo obavlja i druge poslove koji se odnose na: vođenje evidencija i statistike iz područja unutarnjih poslova; sustav informiranja u području unutarnjih poslova; obrazovanje i usavršavanje službenika unutarnjih poslova.

Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.

Ministarstvo obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

5.3.2 Zadaće povezane s olakšicama

Nadzor državne granice u nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova, a poslove nadzora državne granice, koji obuhvaćaju kontrolu prelaska državne granice (graničnu kontrolu i

zaštitu državne granice) obavlja granična policija. U tom smislu, posebne zadaće u vezi olakšica uključuju između ostalog:

- obavljanje granične kontrole u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i odredbama Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama);
- olakšavanje i ubrzavanje poslova granične kontrole za osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije;
- posebna pravila za obavljanje granične kontrole za određene kategorije osoba (šefovi država, piloti zrakoplova i ostali članovi posade, pomorci, nositelji diplomatskih, službenih i servisnih putovnica i članovi međunarodnih organizacija, maloljetnici, prekogranični radnici;
- mogućnost popuštanja u režimu granične kontrole;
- korištenje zasebnih traka i oznaka na graničnim prijelazima u zračnim lukama za graničnu kontrolu nad osobama koje uživaju pravo Unije na slobodno kretanje;
- ne otiskivanje ulaznih i izlaznih pečata u putne isprave određenih kategorija osoba;
- mogućnost prelaska državne granice uz predočenje osobne iskaznice;
- suradnja s prijevoznicima u zračnom prometu vezano uz obvezu prijevoznika o dostavi podataka o putnicima.

5.4 MINISTARSTVO FINACIJA – CARINSKA UPRAVA

5.4.1 Opće zadaće

Poslove carinske službe obavlja Carinska uprava kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva financija čija je temeljna zadaća primjena carinskih, trošarinskih, poreznih i drugih propisa.

Carinska uprava aktivnostima na suzbijanju krijumčarenja komercijalnih proizvoda sprečava narušavanje tržišnog natjecanja, obavlja nadzor radi osiguranja pravilne primjene propisa o javnim davanjima i javnopravnim naknadama te osiguranja zaštite zdravlja i života ljudi, životinja, prirode i okoliša kao i drugih općih i javnopravnih interesa. Svojom mobilnošću i prisutnošću na cijelom teritoriju, pridonosi međuagencijskoj suradnji pri suzbijanju svih oblika prijevarenih radnji, surađuje s državnim tijelima, jedinicama lokalne i regionalne samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u poduzimanju mjera radi ostvarenja učinkovitog obavljanja poslova carinske službe.

Carinska uprava, obzirom na međunarodni karakter svojih zadaća ima potrebu za preuzimanje značajne uloge na međunarodnoj razini, a sve u cilju kvalitetnijeg obavljanja istih, surađuje s drugim tijelima, organizacijama, zajednicama, nevladinim organizacijama, gospodarskim subjektima i zainteresiranom javnošću, radi razvijanja partnerstva u sprečavanju i otkrivanju protupravnog postupanja, te olakšavanju trgovine i stvaranju okruženja suradnje i povjerenja s pouzdanim gospodarskim subjektima.

Carinska uprava priprema i izrađuje nacрте prijedloga zakona, drugih propisa i akata radi unapređenja carinskog, trošarinskog i poreznog sustava te učinkovitijeg ubiranja javnih davanja i javnopravnih naknada iz svoje nadležnosti.

5.4.2 Zadaće povezane s olakšicama

Posebne zadaće u svezi olakšica, uključuju među ostalim:

- postupanja u odnosu na nadzor dolaska, odlaska i tranzita putnika, tereta i pošte u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
- u skladu sa standardima Priloga 9., Carinska uprava omogućuje uporabu opreme koja podržava elektronički prijenos podataka potrebnih za dolazak i odlazak zrakoplova;
- primjena pojednostavljenih proвозnih postupaka Zajednice, kao i pojednostavljenih postupaka za puštanje robe za ulaz ili izlaz iz zemlje, motiviranje gospodarstva na primjenu sustava „Ovlaštenog gospodarskog subjekata“ (AEO);
- uporabu opreme koja omogućuje brz, nenametljiv i neinvanzivan pregled putnika, prtljage i tereta;
- razvoj sustava ulazne i izlazne skraćene sigurnosne deklaracije, kao jamstva za siguran prihvrat/otpremu tereta i ubrzano postupanje u okviru carinskih procedura;
- sklapanje Memoranduma o razumijevanju s operaterima zračnih luka i zrakoplova u cilju razmjene podatka, a u cilju ubrzanja prometa putnika i tereta;
- međunarodnu suradnju u okviru multilateralnih i bilateralnih sporazuma u cilju razvoja sustava „ranih najava“ o putnicima i teretu i uspostavu sustava otpuštanja tereta u slobodan promet prije slijetanja zrakoplova.

5.5 MINISTARSTVO TURIZMA

5.5.1 Opće zadaće

Ministarstvo turizma obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: turističku politiku Republike Hrvatske, strategiju razvitka hrvatskog turizma; razvoj i investicije u turizmu; razvitak kongresnoga, seoskoga, lovnoga, zdravstvenoga, omladinskoga i drugih selektivnih oblika turizma; unapređivanje i razvoj malog poduzetništva u turizmu i ugostiteljstvu; sanacijske programe u svezi s restrukturiranjem hotelsko-ugostiteljskih tvrtki, praćenje i sudjelovanje u procesu privatizacije; turističku informatiku, promicanje hrvatskog turizma u inozemstvu; sustav turističkih zajednica; turističku i ugostiteljsku statistiku; stanje i pojave na području turističkih i ugostiteljskih usluga; međunarodnu suradnju u svezi s turizmom; djelovanje instrumenata gospodarskog sustava i mjera gospodarske politike na razvoj ponude i pružanje turističkih i ugostiteljskih usluga i poslovanje turističkih i ugostiteljskih gospodarskih subjekata; uvjete obavljanja turističke i ugostiteljske djelatnosti, praćenje i analiziranje kvalitete turističke ponude, turističkih i ugostiteljskih usluga, uvođenje međunarodnih standarda kvalitete ponude smještaja i usluga; kategorizaciju turističkih i ugostiteljskih objekata; unapređivanje turističke i ugostiteljske djelatnosti.

Ministarstvo turizma obavlja inspekcijske poslove u području ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu, osim nadzora nad naplatom proračunskih i ostalih prihoda koji su utvrđeni u djelokrugu Ministarstva financija.

Ministarstvo turizma obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti.

Ministarstvo turizma obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

5.5.2 Zadaće povezane s olakšicama

Osiguravati pravovremeno upoznavanje pružatelja turističkih usluga s olakšicama u zračnom prometu, a koje se odnose na granične, vizne i zdravstvene formalnosti u pogledu putovanja.

5.6 MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

5.6.1 Opće zadaće

Zadaće Ministarstva vanjskih i europskih poslova obuhvaćaju obavljanje upravnih i drugih poslova koji se odnose na:

- predstavljanje Republike Hrvatske u drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama;
- aktivno sudjelovanje u jačanju međunarodne sigurnosti i suradnje;
- zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske i pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i hrvatskih državljana koji žive ili borave u inozemstvu, te promicanje njihovih veza s domovinom;
- suradnju i pregovore s predstavnicima drugih država, međunarodnih organizacija i ostalih subjekata međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, pripremu, sklapanje i izvršenje međunarodnih ugovora;
- održavanje i razvijanje veza s misijama stranih država i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj;
- koordiniranje poslova koji se odnose na predstavljanje i sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije te usklađivanje pravnog sustava Republike Hrvatske s pravnim sustavom Europske unije;
- koordiniranje poslova vezanih uz pripremu stajališta za potrebe sudjelovanja Republike Hrvatske u radu NATO-a te
- obavljanje drugih poslova stavljenih pravnim propisima u nadležnost Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

5.6.2 Zadaće povezane s olakšicama

Kao punopravna država članica Europske unije Republika Hrvatska je obvezna primjenjivati zajedničku viznu politiku Unije, ali je ujedno i njezin sukreator, što podrazumijeva:

- daljnje usklađivanje hrvatskoga viznog sustava s viznom pravnom stečevinom te korištenje olakšica u viznom postupku propisanih pravnom stečevinom Unije,
- sudjelovanje u radu radnih skupina i odbora institucija Europske unije te
- poduzimanje aktivnosti vezanih uz pripremu Republike Hrvatske za ulazak u Schengenski prostor.

Najvažnije aktivnosti Ministarstva u ovom području odnose se na prilagodbu hrvatskih diplomatskih misija i konzularnih ureda schengenskim standardima kao i kontinuiranu izobrazbu službenika, kako bi ulaskom Republike Hrvatske u Schengensko područje bili osposobljeni u izdavanju schengenskih viza.

5.7 MINISTARSTVO ZDRAVLJA

5.7.1 Opće zadaće

Ministarstvo zdravlja obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: sustav zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i unapređivanje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, zaštitu stanovništva od zaraznih i nezaraznih bolesti, neionizirajućih zračenja; zaštitu od buke; zdravstvenu ispravnost i higijenu hrane u skladu s posebnim propisom o hrani; zdravstvenu ispravnost predmeta opće uporabe; proizvodnju, promet i potrošnju droga, psihotropnih tvari i prekursora; odobrava provođenje kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih proizvoda, donacije lijekova i medicinskih proizvoda zdravstvenim ustanovama; korištenje zdravstvenih potencijala; izgradnju i investiranje u zdravstvu; osnivanje zdravstvenih ustanova i privatne prakse; organiziranje stručnih ispita zdravstvenih djelatnika te njihovo specijalističko usavršavanje; priznavanje naziva primarijusa; dodjelu naziva zdravstvenim ustanovama: referentni centar, klinika, klinička bolnica i klinički bolnički centar; upravni nadzor nad radom Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskoga Crvenog križa i komora; zdravstveno-inspekcijski nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i zdravstvenih djelatnika te privatnom praksom: farmaceutsko-inspekcijski nadzor nad proizvodnjom i prometom lijekova i medicinskih proizvoda; nadzor nad provođenjem odobrenih kliničkih ispitivanja lijekova i medicinskih proizvoda; službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i kakvoće hrane u skladu s posebnim propisom o hrani; sanitarni nadzor nad proizvodnjom, prometom, uporabom i zbrinjavanjem opasnih kemikalija i drugih tvari štetnih po zdravlje ljudi; sanitarni nadzor nad izvorima neionizirajućih zračenja; sanitarni nadzor nad osobama i djelatnostima, građevinama, prostorijama, postrojenjima i uređajima koji mogu na bilo koji način štetno utjecati na zdravlje ljudi te sanitarni nadzor u međunarodnom prometu na državnoj granici. Sudjeluje u pripremi programa i projekata te provedbi projekata iz programa Europske unije i ostalih oblika međunarodne pomoći. Ministarstvo zdravlja obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti. Ministarstvo zdravlja obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Sukladno svojim zadaćama, Ministarstvo nadležno za zdravlje poduzima učinkovite mjere kako bi se spriječilo širenje zaraznih bolesti prilikom obavljanja zračnog prometa. Ministarstvo zdravlja odgovorno je za aktivnu suradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO) i ministarstvima nadležnim za zdravlje drugih zemalja kako bi se osiguralo da se sukladno međunarodnim zdravstvenim propisima (IHR) učinkovito provodi otkrivanje događaja vezanih uz zarazne bolesti ili smrti iznad očekivane razine za određeno vrijeme na svim područjima države.

5.7.1 Zadaće povezane s olakšicama

U zračnim lukama ministarstvo nadležno za zdravlje je odgovorno za sprečavanje, zaštitu, kontrolu i osiguravanje javnozdravstvenog odgovora u pogledu međunarodnog širenja bolesti, na načine koji su razmjerni javnozdravstvenim rizicima i ograničeni na javnozdravstvene rizike te kojima se izbjegava nepotrebno ometanje međunarodnog prometa i trgovine.

Posebne odgovornosti u području pojednostavljenja uključuju, između ostalog:

- izvješćivanje o svim bitnim i dostupnim informacijama vezanim uz zdravlje ljudi;
- provedbu mjera za sprečavanje i suzbijanje širenja zaraznih bolesti na način da se brzo i učinkovito odgovara na sve javnozdravstvene rizike;

- osiguravanje provođenja dezinfekcije i dezinfekcije zrakoplova u skladu s preporukama WHO-a i sukladno nacionalnim propisima koji su usklađeni s IHR;
- osiguravanje odgovarajućih prostora za cijepljenje, karantenu (ako je potrebno) i izdavanje potrebnih certifikata u suradnji sa operatorima zračnih luka i operatorima zrakoplova;
- obavljanje nadzora nad osiguranjem pripreme, skladištenja, transporta i usluga podjele hrane i pitke vode, namijenjenih za konzumaciju u zračnoj luci ili u zrakoplovima kao i eventualnih predmeta opće uporabe koji trebaju zadovoljavati standarde postavljene od strane WHO, EU i nacionalnog zakonodavstva, a u suradnji sa operatorima zračnih luka i operatorima zrakoplova;
- dostavljanje obavijesti koje su u skladu sa zahtjevima IHR, a vezane za bilo kakve zdravstvene opasnosti od međunarodnog značaja;
- osiguravanje pristupačnosti odgovarajuće zdravstvene usluge, uključujući i dijagnostičke procese kako bi se omogućila procjena zdravstvenog statusa i njega bolesnih putnika, ali i djelatnika zračnih luka, pa i djelatnika operatera;
- uspostavljanje standardnih operativnih postupaka (SOP) i održavanje planova hitnih intervencija u suradnji s ostalim nadležnim institucijama, kako bi se osigurao brzi odgovor na javnozdravstvene probleme šire zajednice;
- osiguravanje odgovarajućih prostora za obavljanje epidemiološkog izvida/anketiranja osoba za koje se posumnja da imaju neke zdravstvene probleme, izdvojeno od ostalih putnika te se po procjeni stanja ako je potrebno, organizira karantena za takve putnike, a sve u suradnji s operatorima zračnih luka.

5.8 HRVATSKA AGENCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO

5.8.1 Opće zadaće

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo na temelju javne ovlasti obavlja poslove vezane za sigurnost zračnog prometa, a osobito certificiranje, nadzor i inspekciju u cilju osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u zračnom prometu, vođenje propisanih registara i evidencija te obavljanje drugih poslova utvrđenih Zakonom o zračnom prometu.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo je osobito nadležna za:

- praćenje operativne provedbe Nacionalnog programa sigurnosti u područjima iz svoje nadležnosti;
- certificiranje civilnih aerodroma;
- nadzor i inspekciju sigurnosti zračnog prometa kako je propisano Zakonom o zračnom prometu;
- nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije;
- podnošenje optužnoga prijedloga u svojstvu ovlaštenoga tužitelja i izdavanje prekršajnog naloga za prekršaje iz područja civilnoga zrakoplovstva te
- usklađivanje i koordinaciju rada subjekata zaštite civilnog zračnog prometa te nadzor u području zaštite civilnog zračnog prometa.

5.8.2 Zadaće povezane s olakšicama

Agencija kroz ovlasti za obavljanje općih poslova, a naročito nadzora i izrade propisa u područjima aerodromskih procesa i infrastrukture, zaštite prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti i zaštite civilnog zračnog prometa aktivno doprinosi optimizaciji operacija zrakoplova, kretanja posade, putnika i tereta:

- nadzor, inspekciju, mirenje te poduzimanje drugih aktivnosti u svezi sa zaštitom prava putnika, osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti, te pripremanje podloge za izradu propisanih izvješća nadležnim tijelima Europske unije,
- usklađivanjem zahtjeva, mjera i postupaka u području zaštite civilnog zračnog prometa na regulatornoj i operativnoj razini sa zahtjevima u području olakšica, do prihvatljive i ostvarive razine,
- nadzor postupaka prihvata i otpreme u okviru svoje ovlasti certificiranja i kontinuiranog nadzora civilnih aerodroma.

5.9 OPERATORI ZRAČNIH LUKA

Od operatora zračnih luka se očekuje da se redovito savjetuju s operatorima zrakoplova, kontrolnim agencijama i drugim odgovarajućim dionicima kako bi osigurali zadovoljavajuću opremu i usluge za brz prihvata i otpremu te carinjenje putnika, prtljage, posade, pošte i tereta.

Posebne zadaće operatora zračnih luka u području olakšica uključuju, između ostalog:

- projektiranje zračnih luka na takav način da se poboljša ustroj protoka prometa u zračnoj luci;
- postavljanje međunarodno preporučenih znakova kako bi se olakšalo kretanje putnika unutar zračnih luka u skladu s otvorenosću aerodroma;
- osiguravanje, održavanje i optimizaciju opreme i usluga za putnike u skladu s najnovijim tehnološkim dostignućima, uključujući putnike s posebnim potrebama;
- osiguravanje prostora za opremu potrebne za provedbu održavanja javnog zdravlja;
- sudjelovanje u Nacionalnom povjerenstvu za olakšice, a prema potrebi i na drugim sastancima koji se odnose na olakšice;
- isticanje informacija o pravima putnika na strateškim mjestima gdje borave putnici;
- usklađivanje redova vožnje javnog prijevoza i redova letenja operatora zrakoplova, kad je to moguće;
- odgovornost za provedbu temeljnih kapaciteta, kako je navedeno u Prilogu 1.B Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) i za optimizaciju procesa povezanih s javnozdravstvenim mjerama u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove zdravlja;

5.10 OPERATORI ZRAKOPLOVA

Zadaće operatora zrakoplova u području olakšica odnose se na:

- učinkovito postupanje s putnicima i teretom;

- pružanje informacija putnicima koje se odnose na komercijalne i operativne uvjete te poduzimanje odgovarajućih mjera opreza kako bi osigurali da putnici pri ukrcaju posjeduju zahtijevane putne isprave;
- pružanje pravodobnih i točnih informacija putnicima o poznatom kašnjenju, otkazivanju i preusmjeravanju leta;
- pružanje naknade, skrbi i pravovremene informacije putnicima u slučaju, uskraćenog ukrcaja, otkazivanja leta ili dugih kašnjenja leta sukladno Uredbi (EZ) 261/2004;
- pružanje odgovarajuće pomoći putnicima s posebnim potrebama, uključujući putnike sa smanjenom pokretljivošću ili invaliditetom sukladno Uredbi (EZ) 1107/2006;
- sudjelovanje u radu Nacionalnog povjerenstva za olakšice te prema potrebi i na drugim sastancima koji se odnose na olakšice u civilnom zračnom prometu;
- pružanje informacija o prometu i putnicima tijelima javne vlasti.